

Telegraful Român

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

Abonamentul:

Pe un an 32 coroane.
Pe șase luni 16 cor. — Pe trei luni 8 cor.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, Strada Măcelarilor Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole republicate nu se înpolază.

Prețul inserțiunilor, după învoială

Abonamentul și inserțiunile să se adreseze Administrației ziarului „Telegraful Român”, Sibiu, Strada Măcelarilor Nr. 45.

Insemnări

Să străjuim vremea!

Zadarnic mai încearcă îngrozitorul zău al luptelor să zgudue văzduhul prin mii de guri de oșei; zadarnic mai puerce moartea îndărătită printru poazele îndușmanate fără pricini conștiente. Răsbolii își dau ultima suflare, se va rostogoli în adâncurile de veci, iar moartea va increni în fața vieții, ca răsară puternică și biruitoare.

În zare se învește îngerul păcii. Tăriele însângerate ale cerului se luminează și palmile răsvărite adorm pentru todeauna. Puterile centrale și-au întins din nou mâna pentru împăcare. Și avem temei să credem că de data aceasta cu izbândă. Voesc doar înfrățite și desrobire neamurilor din jug; și aceasta o dorește și dușmanii.

Băbuțul tunului și mirosul de sânge cald și nevinovat au tratat multă durere, dureri învechite, au făcut să doară răni închise și au desropat nădejdi înăbușite. Și astăzi neamurile toate cer alinare, cer îndădărire, cer chezușura drepturilor firești, a drepturilor pe cari să se întemeie viața de mâne, cu orizonturi ridicate și largi hotare de desvoltare.

Până azi au luptat și au murit pentru biruința dreptului și a dreptății. Astăzi cer să se împărășească de ele, să trăiască în numele lor și sub adăpostul lor. Acum când se plămădesc sortile pentru venirea, fiecare națiune cu dor de viață, e dator să-și asigure drepturile, răspita, în raport cu munca, desfășurată și jertfele îndurate.

Da, jertfe! Pe întinsele câmpuri de biruință jertfe ae sânge, iar acasă lacrimi fierbinți, șiroaie de lacrimi. Ele s'au prefăcut în lac, în viteză po-

poarelor. În jurul lui stau neamuri multe, cuprinse de chinătoare boale și așteaptă tulburarea opei. Caci coboară îngerul Domnului, îngerul păcii să-i tulbure apei. Și neamul nostru adăstă în preajma lacului, apele cărui le-a îmbogățit din belșug. Aștepta de mult. Oare îi va cine să-l arunce din alina clipa tulburării...

Vremile cari le trăim sunt uriașe de mari, vremi legendare. Ele cer prin fașete, minunile ce compoarta, să ne înalțăm gândul mai sus decât nevoile mici ale ziciei, întemeind viitorul mai bun al generațiilor de mâne; să fim treji, ca jertfele aduse să nu fie uitate, să nu fie aduse în zadar, căci atunci vijorul care trece peste noi nu-i vijor de purificașe, ci nimicire de istov.

Autonomia naționalităților din Austria. Prim-ministrul austriac, baronul Habsburg, în discursul său din prima ședință a camerei austriace a zis despre autonomia ce ar fi să se acordeze naționalităților din Austria următoarele:

Trebuie să ne ocupăm cu problema autonomiei popoarelor. Discuția ei n'oi mai putem amâna. Sub înfrățirea ideilor, care au pus în mișcare lumea, popoarele s'au desțepit tot mai mult la conștiința particularităților lor, simțind cu atât mai ales trebuința guvernării prin ele înșee. Greutatea lucrării să în executarea sa. Realizarea fără nici o chibzușură a dorințelor fiecărui popor nu înseamnă pasul ce duce la autonomia națională, ci poate tocmai din contră: face ca națiunea să ajungă sub domnie străină. În problemele autonomiei naționalităților din noi nu s'a spus încă ultimul cuvânt; însă trebuie să se spună că mai curând, cu înțelepciune și energie, pe temeiul convingerii comune a tuturor popoarelor interesate. Guvernul va pregăti cu înțelegere munca aceasta mare. Scopul și viul putea realiza numai prin împreună lucrare a tuturor factorilor legislașivii. Ideea conducătoare să fie, ca între marginile intereselor comune să se asigure pe seama fiecărui popor al Austriei dreptul

dispunerii de sineși în afacerile sale naționale și culturale. În felul acesta, fiecare popor va avea garanță, că teritoriul pe care-l locuiește, va purta icooana individualității sale, și va învia să-și înbăscă împărăria aceea mare, care asigură libertatea desvoltării pe seama tuturor popoarelor unite în trăile. Puterea și viitorul nostru se află în sentimentul de împăcuiere și de unitate.

Ofert de pace

Nota Germaniei. — Noul cancelar. — Un comunicat.

Dim Berlin se anunță în 7 L. c.: Nota trimisă lui Wilson prin mijlocirea Elveției cuprinde următoarele:

Guvernul german roagă Președintele Statelor Unite din America, să ia în mână restabilirea păcii, să aducă rugarea aceasta la cunoștința tuturor statelor alăturate în război, și să le invite să trimită delegați pentru începerea tratativelor. Ca bază pentru tratativele de pace, guvernul german primește punctele stabilite de Preșident în mesajul său din 8 Ianuar 1918 cătră congres și în declarațiile sale de mai târziu, anume în cuvântarea sa din 27 l. tr. Pentru încunjurarea mai departe a vărsării de sânge, guvernul german se roagă să se încheie fără amănare armistișul pe uscat, pe mare și în văzduh. Max, Principe de Baden m. p. Cancelar imperial.

Acelaș pas s'a făcut și din partea Turciei.

Noul cancelar, principele Max de Baden, și-a desfășurat programul în ședința Reichstagului din 5 L. c. zicând:

Ceeace declar cu acest prilej, o spun nu numai în numele meu și al

colaboratorilor mei, ci și în numele poporului german.

Cu raport la politica externă, Germania este gata să se alature la alianța generală a popoarelor. Problema belgiană voește să o deslege prin restaurarea completă a țării, în deosebi a meastărării și a teritoriului său, pe lângă despăgubire. Tratatete de pace de plânk acum (dela Brest și București) nu vor mai formă pedeca păcii generale.

Privitor la politica internă, cancelarul vorbește despre reforma electorală democratică, ce are să fie introdusă fără întârziere. Se susțin și mai departe temeliile federative ale imperiului german, așa că fiecare membru al federației va avea și-și hotărârea în deplină independență viața sa internă constituțională, — acest drept îl va avea și Alsacia-Lorena.

Despre ofertul de pace, noul cancelar spune:

Au trecut mai mult de patru ani ai frământării săngerose, ce o purtăm cu o lume întreagă de dușmani superiori ca număr: ani plini de cele mai grele lupte și de cele mai dureroase jertfe. Cu toate acestea, păstrăm inima tare și plină de încredere în puterea noastră, hotărâți să aducem, pentru cinștea noastră, pentru libertatea și pentru fericea urmașilor noștri, jertfe și mai grele, dacă va cere trebuința.

La apus băntue de luni de zile o luptă unică în felul său, cumplită, ucigaătoare de oameni. Mulțumită vitezei incomparabile a armatei germane, frontul nostru stă neînfrânt. Conștiința aceasta de mândrie ne face să primim linișțiți în viitor și ne dă siguranța, că războiul va lua un sfârșit fără să atingă onoarea noastră.

FOIȘOARA

Căzut-a cununa capului nostru...

Cvântări funebrele de Dr. Ioan Lupas

— Observări critice —

De prof. Dr. Traian Suciț (Urmare)

Lupta națională fără pregăt ne se sintetizează în cuvântarea roștită la „normantarea canonicului Dr. Augustin Bunea, care ea fost — după cuvântul Scripturii — în adevăr un bărbat puternic în faptă și cuvânt, un luptător aprig cu condeul, un sfătător înțelept cu cuvântul, un muncitor zelos și darnic cu fapta... Optimismul lui săntos și atât de rar în timpuri de îndoale, cum sănt cete trâte de noi; credința nestrămutată într'o izbândă definitivă a luptelor noastre culturale, îndreznălea bărbătească și convingerea puternică, din care izvorau cuvintele sale, făceau ca acestea să fie todeauna ascultate ca adevărată evlavie și să lase o adăncă întipărire în inimă-treia tuturor”. Nide cîtea în cuvântarea cunoscuta declarație dela Alba-Iulia a răposatului: «vom stăne pe toți căcătoșii cu puterea noastră de viață și vom lupta în rânduri tot mai închegate, prin mi și

furtuni, care ceacă să ne risipească. Să cadă chiar cerul asupra noastră, tot nu ne vom împăsmănta în lupta ce-o purtăm pentru limbă și credință...»

Jertfa adusă acuma pentru țară de cătră sute de mii de-al noștri, cu și fără nume, e concretizată la parastatul pentru căpitanul Ioan Goșă, mort la Răvăruska: «Durerile nespuse ale clipelor din urmă îl vor fi fost pototile întrucaută de nădejdea, că jertfa vieții lui și a celorlalți zeci și sute de mii de frați de un sânge și de-o lege nu va rămâne zadarnică, ci se va înalța ca un primos de mireasă bin mirositoare la tronul Taatăl ceresc, de unde se va cobori roau binecuvântată a dreptății, ca să răcorească și să stămpere focul durerii, în care se mistue de atât amar de vreme sufletul acestui neam de eroi și de mucenici». Chihnuț de tăcere de rea credință a presei din Ungaria față de vitejia romanilor de pe cele fronturi, părțile pro-potresbiter prințului prilejului și ne spune, ca să se știe: «Cela o fost martori ai vitejiei românești din cursul acestui război și au avut îndreznălea să spună adevărul întreg, chiar strâini fiind de neamul și de legea noastră, au găsit frumoase cuvinte de preamărire a virtuților ostășești și a vitejiei, de cari au dat dovezi atât de stră-

lucite feciorii satelor noastre românești. Un medic ungar dela statul-major (Czakó), care a văzut desfășurându-se cele dintâi lupte în Galizia, spunea încă din Septembrie a. tr. (1914) în fața unui jude de curie următoarele cuvinte adevărate: Am fost de față la toate luptele de până acum ale trupelor mele. Am văzut atacurile uimioare ale husarilor, am văzut năvala infanteriștilor ungarilor, dar ceace au făcut regimentele curat românești din Ardeal, întrece orice închipuire. Faptele acestora nu se pot nici descrie, căci nu le-ar crede nime. Acestea trebuesc văzute. Ofișerii lui și mai puteau reținea feciorii, rămăneau departe în urma lor. Iar românii se aruncau ca niște tigri asupra dușmanului și l-nimiceau, care cu baioneta, care cu patul puștii, sau cu mînile goale. Nici închipui nu mi-am putut, că pot fi în lume oameni, cari să aibă în luptă alăta înverșunare și atăta vitejeș.

Ca să cunoaștem și să cultivăm virtuțile femeșii, autorul ne învață la 'ngroplăcuina văduvei M. Chirca: «înțeleptul Solomon, cercând să rostească cuvânt pozitiv despre vrednicia unei femei virtuose, spune, că prețul ei covășește cu mult pe al mărgăritarelor. În ea se încrede inima bărbatului ei, căci ea li arată binele și nici-

odată răul în toate zilele vieții sale. Ea caută lina și lucrează cu mînile sale sărguincioase... Cu putere își încinge coapsele ei și-și întărește brațele sale lucrul. Luminarea ei nu se stănge nici în puterea nopții... Intinde mâna săracului și cere-li lipsit. Întru putere se îmbracă și nu se teme de ziua ce vine. Cu soceală își deschiide gura și legea bunătății și sale este limba ei. Ea vegează purtarea casnicilor săi și nu mănăncă din pamea tenevirei. Fiil ei se înalță, fericiit o numesc. Bărbatul ei o laudă zicând: Multe femei au lucrat cu virtute, dar tu pe toate le-ai întrecut. Acestea înțeleptă se va binecuvânta întru frica Domnului și o vor preamări înșeei faptele ei...»

Iar «notorul Nicolae Drăgan, — în tristatoul soș, pe care-l vedem stropind acum cu lacrimi fierbinți sicriul soșiei sale ținere, — în cei 4 ani de căsnicie fericită și senină, a reușit să întemeieze în casa dănsului un cubit cald de iubire, un isvor de lumină și fericie, din care s'au putut refrănge raze de îndrumare săntoșă și de îndemnuri bune și pentru poporul din comuna Bungard, unde amândoi aveau să îndeplinească rol de conducători».

(Va urma)

Ceece voesc eu, este o pace onorifică și durabilă pentru întreaga omenime. —

Cancelarul motivează după aceasta, pentru ce s'a adresat tocmai către președintele Statelor Unite: fiindcă Wilson în declarațiile sale, a stabilit un program pentru pacea generală.

Un comunicat semioficios din Budapesta accentuează, că «este în firea lucrului să ne așteptăm și la un răfuz al ofertului de pace, și că noul nostru pas va fi rezolvit prin o formulă oarecare. *Sau luat*, și pentru posibilitatea aceasta, *toate măsurile*».

Despre românii din monarhie.
În ședința din 4 l. c. a camerei austriece deputatul român *Ispesca Greucal* a zis următoarele:

«În clipa când naționalitățile din monarhia austro-ungară li se dă dreptul de liberă dispunere, cele 4 milioane de români ai Austro-Ungariei cer și dănsii, ca în granițele monarhiei să formeze un stat autonom deosebit, — cu atât mai vădit, cu cât noul stat va exercita o mai mare atracție față de România și o va prăgăti pentru o altă parte a monarhiei. Prin această arătăm de nou, că nu voim să rupem legăturile, ci luptăm pentru păstrarea cetățeniei noastre și apărarea monarhiei.»

Bulgaria

Azi, când Bulgaria nu mai este considerată ca aliatul nostru, când în Berlin și în Viena se descurcă mult potop de ocară asupra lui Malinov și în special asupra fostului ministru plenipotențiar al Bulgariei la București, asupra filantropistului Radek, cred că va fi de folos a spune câteva cuvinte din adevărul curat despre bulgari și români.

Pentru a ne putea forma un tablou clar despre cunoștințele aspirațiilor bulgare, e mai întâi de toate, necesar să arătăm ce a fost Bulgaria după epoca politicii naționale, adică dela 1885, începutul perioadei politice imperialiste, până la anul 1912-1913, vremea războiului stator balcanic cu Turcia, și de atunci în vremea războiului popoarelor până în zilele de acum.

Înainte de anul 1885 Bulgaria era un copil abia născut și deja și părăsit de tată, de Rusia, de mamă, de România, și de nașii săi, de Europa.

Era în 24 Octombrie 1884, când vechiul șef al partidului bulgar radical, Karavelov, s'a dus, însoțit de Stambulov și de Mutcurov, la Berlin, la Bismarck, pentru a cere sprijinul Germaniei pentru unirea Rumeliei cu Bulgaria Marele Bismarck le răspunde:

«Eu consider de perdut imperiul otoman și din cauza aceasta mă cred mai sigur ca rus, decât ca bulgar în Sofia.»

Din Berlin misionarii bulgarilor veniră la Viena, unde prin chip și fel de uneltiri căutară simpatie și sprijin, la ministrul afacerilor străine.

În vremea aceasta, spiritul politic extern austro-ungar, luptând contra tendințelor panrusismului îndreptat asupra Austro-Ungariei și asupra stator balcanic și înzindându-se cu gândul unei eventuale ocupări a României, favorizează planul bulgarilor, cari cu instigații și calomii uniră apoi la 1885 Rumelia cu Bulgaria.

Semnificative au rămas, în istoria politică a Balcanilor, până în ziua de azi, declarațiile lui Stambulov depuse în Sofia după unire: «Sântem contra Rusiei, trebuie să ochim România, iar ce privește sprijinul Austro-Ungariei, ne vom folosi de el numai până când interesele noastre îl cer.»

Că pe atunci în Viena declarațiile acestea n'au fost luate de serios, ne spune activitatea contelui *Kálnoky* (succesorul lui *Andrássy*), care, dacă evenimentele ar fi cerut, era dispus a

transpune monarhia în stare de război pentru apărarea și independența Bulgariei. Ministrul acesta a fost menționătorul tronului bulgar pentru prințul de Coburg la 1887.

Kálnoky exercită politica aceasta cu Petru Stambulov, și zi și noapte lucra la concilierea Turciei cu Bulgaria, în scop de a forma legături contabile între Austro-Ungaria, Turcia și Bulgaria, fie chiar și pierzând România din alianța de pe atunci, în favorul Bulgariei. Planurile lui Stambulov nu s'au realizat. El fu tocmai din cauza planurilor acestora asasinat de partidul rusofil la 18 Iunie 1895.

În vremea aceasta raporturile dintre Germania și Austro-Ungaria se îmbunătățiră mai mult decât s'ar fi putut crede în Franța, Anglia și în Rusia. Dar în schimb își continuă merul discordia între Germania și Franța, și între Germania și Rusia din cauza evenimentelor politice în Balcani. Astfel, pentru Germania deveni o necesitate discutabilă menținerea și reînflorirea imperiului otoman, iar pentru Austro-Ungaria o condiție imperioasă mărirea Bulgariei, — fie chiar și pe cont românesc, — și autonomia Macedoniei.

La anul 1903 divergențele între Germania și Austro-Ungaria, relative la chestia Balcanilor, erau atât de încordate, încât au dat ocazie de aneștecare Franței, Angliei și Rusiei. Astfel Berlinul începuse a cocheta cu Bucureștii, iar Viena, deși avea o nevoie mai mare de București decât Berlinul, cu Sofia, Bulgaria, care nu cunoaște altă politică decât aceea a servitorului de casă, se folosi de divergențele acestea. Și astfel, pentruca sinistrele sale aspirații la Macedonia, față de care nu are pretenții strămoșice legitime, să pară totuși legitime, Bulgaria oficioasă începuse a simpatiza iar cu Rusia, pe când Bulgaria oficioasă avea un ochi în St. Petersburg, celălalt în Viena, iar urechile în București, și apetitul la acela care promitea mai mult.

Astfel trecură aproape zece ani. În anul 1911, când Turcia, din cauza Tripolitaniei, era încurcată în război cu Italia, Bulgaria sprijinită de Rusia, introduse în ciuda interopelului Austriei și Ungariei — o propagandă vie pentru călătoria spiritelor în Macedonia. Și pentruca să nu fie arătată cu degetul ca revolutarilor Balcanilor, Bulgaria uită de Austro-Ungaria și cu ajutorul minciunilor cerșite și la St. Petersburg ajutorul creșt și al Sârbiei și al Muntenegrului.

E inutil a spune, că Rusiei, — care cu nerăbdare aștepta momentul de a pune mâna pe Dardanele, — i-a convenit proiectul, și astfel lumea dintr'odată vede construit blocul balcanic, la care diplomația a lucrat fără succes aproape 10 ani de-arândul.

După înfăptuirea blocului balcanic, statele balcanice declară în Septembrie anul 1912 război Turciei. Începutul îl face Muntenegru. După o luptă de cinci luni Turcia cade învinșă. Tratatul de pace încheie în Londra, dar se sfârșesc în București, fiindcă Bulgaria nu vrea să știe de o împărțire frățască a teritoriului luat dela Turcia. Bulgaria cere aproape tot pentru ea. În urma acestor neînțelegeri, Grecia, Sârbia și Muntenegru, încheie pace cu Turcia și apoi declară război Bulgariei.

La războiul acesta, Bulgaria neputând a se ține de cuvântul de onoare dat regelui Carol I, a ceda României linia Ierusalim-Balcic, (poarta naturală a Dobrogei), ia și România parte.

Între Bulgaria și celelalte state balcanice războiul fierbea de cinci luni de zile deja, când în Iulie anul 1913 intrase și România, care cu toată sprijinul său nu putea obține nici un barem o palmă de pământ din teritoriu

de guvernul bulgar, de Geșov, pentru neutralitatea sa în război. În urma faptului acestuia armata română intrase în Bulgaria și după o lună ea sta înaintea capitalei Sofia. Adus în împrejurările acestea, țarul bulgarilor ceri telegrafic pace dela regele Carol I. Pacea fu încheiată în București în 10 August n. 1913 în așa fel, încât toate statele balcanice au fost satisfăcute cu pacea aceasta. Bulgaria însă nu. De ce? Fiindcă nu i s'a dat Macedonia, o provincie la care nu are drept legitim.

Astfel supărată pe prietenii ei naturali, ea începuse a cerși în Viena iertare.

Iertarea i-o dă contele Berchtold în luna Noemvrie 1913, în urma tot mai aprinselor dorințe ale Sârbiei de a trece peste Dunăre și Sava.

Tendențele guvernului sârb dădeau tot mai mult interes Austro-Ungariei a sprijini Bulgaria, în speranță că a doua oară nu o va trădă.

Astfel trecură zilele politice în Balcani, dela încheierea păcii din București până la izbucnirea războiului popoarelor.

În ziua izbucnirii incendiului, deși ținea în mână tabla cu cuvintele: «Moarte Sârbiei și Macedoniei» Bulgaria nu intrase în război, fiindcă acum războindu-se «puteri mari» ce sânt în situație a purta ani de-arândul război, nu putea prevedea a cui va fi victoria.

Pentru a nu pierde vechiul vis, Macedonia, și pentru așa și descurcă mâna sa față de România, Bulgaria uită de obligațiunile sale declarate de laele față de Viena și încheie a negocia și cu antanta, și cu puterile centrale. Negocierile au durat un an de zile, până la 1915 luna Septemvrie, când norocul războiului fiind pe partea puterilor centrale, Bulgaria se decise pentru noi.

Trei ani de zile luptă alătură de noi. După trei ani, Bulgaria trădează cauza Germaniei și a Austro-Ungariei într'un mod cum trădase în anul 1915 cauza slavilor.

Dar dacă ar fi numai atât. Domniul dela Sofia nu se mulțame însă numai cu atât. Bulgaria azi încheie o convenție cu dușmanul de ieri, cu Grecia, contra prietenului său de ieri, contra Turciei, cu scopul de a pune mâna pe Adrianopol și pe vre-o ieșire la marea egeică.

Nu știu dacă Venizelos, care pentru a putea realiza dorințele grecilor din Asia minoră, a fost în una din zilele acestea la Sofia, va fi sau nu medicul chemat al bulgarilor, dar că mâne vor fi sârbii și românii chirurgii Bulgariei, o pot spune cu toată liniștea.

Romulus Damian.

În jurul ofertului de pace

Telegrame din Berna vestesc că Wilson ar fi aplicat să primească oferta de pace al puterilor centrale.

Din Geneva se comunică telegrafic, că Lloyd George a declarat delegaților muncitorimii, că el stă pe temeiul celor 14 puncte ale lui Wilson.

În Viena se ia de sigur că Wilson va face demersurile de lipsă pentru încheierea păcii generale.

Răspunsul lui Wilson la cel mai norocos demers de pace n'a sosit încă în Berlin. În cercurile «bancherilor» englezi se susține însă știrea că între guvernele antante se întămple un viu schimb de idei și se crede că antanta e aplicată și între întreruptări pe lângă anumite condiții.

Ziarele engleze și italiene n'au avut voie să publice textul ofertului de pace al puterilor centrale, și nici să facă vre-o amintire de el.

În Paris decurg, cu primire la oferta de pace, sfătuiră de importanță extraordinară. La începutul săptămânii acestora s'a intrunit în Versailles și statul de război al antantei.

Răvaș politic

În politica internă a țării nu-ni nici o întâmplare de luat în seamă. Toate cercurile sânt în așteptarea răspunsului lui Wilson, în cazul contelui *Kálnoky* stăruie, sprijin de partidul său, și fie primit în audiență, pentru a informa el stăpânului asupra opiniei populației din Ungaria.

Tot în acest scop a luat măsuri pentru a ține *Vineri* în reduta capitalei o mare adunare pentru încheierea căi mai grabnice a păcii.

Fostul ministru de Justiție *Vázsonyi* face asmeasa forțată pentru a se ridica din nou la suprafață.

Audiențe. Domnitorul nostru va primi în zilele acestea în audiență pe contele *Tiszá*, *Andrássy*, *Apponyi*, *Zichy Aladá*, *Károlyi* și *Szterényi*. În împrejurarea aceasta se poate oblic, că și politica internă va suferi în curând prerazi.

Știrile războiului

Pe frontul italian am înăbușit încrederea de atac ale dușmanului. În Itrouli de sud lupte de tunuri.

În Balcani trupele noastre s'au retras în ordine în pozițiile dela Loscovat, asmeasa în Albania rețregera curge fără lupte.

Pe frontul apusean germanii au respins în mare parte atacurile vehemente ale englezilor și francezilor. Americanii au încercat din nou la râul Aira rușerea frontului german, dar fără rezultat.

Care va fi temeiul păcii?

Punctele lui Wilson —

Cele 14 puncte ale lui Wilson, în temeiul cărora monarhia noastră a făcut oferta de pace și cari vor servi de bază la practeractarea de pace, sânt următoarele:

1. Suprimarea diplomației secrete și a contractelor internaționale secrete. Fiecare contract de pace să fie public și diplomația să lucre cu ferestrele și ușile deschise.

2. Depință liberate a navigațiunii pe mări.

3. Contractul comercial dintre națiuni să se facă pe baze egale, restricțiunile economice să ineteze.

4. Reducerea puterilor armate a popoarelor. Chestionul din partea armatei va înțrece măsura strictă necesară pentru asigurarea păcii interne.

5. Chestia colonilor să se aranjeze după cum pretind interesele locuitorilor, respective interesele locuitorilor să se echilibreze cu pretenșiunile juste ale guvernelor.

Aranjarea chestiilor teritoriale

6. Evacuarea tuturor ținuturilor ocupate din Rusia. Toate chestiunile referitoare la Rusia să se aranjeze astfel, ca Rusiei să i se dea posibilitatea dezvoltării poace, să i se asigure independența în deliberarea chestionilor politice sale naționale. Rusia să aie o primire sinceră și prietenească în tovărășia națiunilor libere, și încă în temeiul astorfel de lege, pe care ea însuși le dorește. Toate trebuințele Rusiei trebuie mulțumite drept dovadă, că ea (Rusia) se împărășește din partea națiunilor surori de un astfel de tratament, care mărturisește de bunăvoință popoarelor și de înțelegerea deosebită a situației de strămătorie în care se află.

7. Belgia trebuie evacuată și restaurată. Situația ei ca și nu fie restrânsă. Fără de ispișarea chestiilor, întrețeg organizămîntului dreptului internațional ar rămânea știrbit.

8. Teritoriul francez trebuie liberat și ținuturile ocupate evacuate și restaurate. Nedreptătea suferită de Franța din partea Prusiei în 1871 în chestia Alsăției și Lorenei și care a tulburat vreme de aproape 50 de ani pacea lumii, trebuie înlăturată.

9. Îndreptarea hotarelor Italiei trebuie să se întămple potrivit graniței distincte naționale.

Naționalitățile

10. Dezvoltarea autonomă a popoarelor din monarhia austro-ungară trebuie asigurată și local for în concertul popoarelor garantat.

11. România, Sârbia și Muntenegru, trebuie evacuate și restaurate.

Sărbii să se dea ieşire liberă la mare. Raportul reciproc dintre diferitele popoare balcanice să se hotărască pe baza unui pretins schimb de idei şi apariţionea lor să se facă între marginile hotarelor istorice. Nălmărea economică şi politică şi întregităa teritorială a popoarelor balcanice trebuie garantată.

Chestia polonă şi turcească

12. Impერიu otoman de astăzi trebuie să se ia asigurări superomente, făcând însă pentru naţiunile, cari se află astăzi sub stăpânirea turcească, posibilă o desvoinţare autonomă. Dar condiţiile, pe lângă garanţii internaţionale, trebuie să se deschiadă pe seama tuturor popoarelor.

13. Trebuie înfiinţat statul polon, la care trebuie să se alipsească toate teritoriile locuite de poloni. Poloniei să i se dea ieşire liberă la mare.

14. Trebuie înfiinţată tovarăşia generală a popoarelor. Să se facă îngrijiri, ca independenţa politică şi întregităa teritorială a statelor mici şi mari să se asigure prin garanţii reciproce.

Vorbind în 12 Febr. 1918, Wilson reamănează ca întregire temeiului, pentru pacea şi înţelegerea neamurilor, în următoarele 4 puncte:

1. Acordul definitiv trebuie să se clădească pentru fiecare parte după dreptate şi potrivit unei înţelegeri, care asigură mai mult o pace durabilă.

2. Popoare şi provincii nu se pot trece dintr-o stăpânire de stat în'altra, cum s'ar schimbă bunăoară nişte pietri, ori obiecte într'un joc oarecare.

3. Chestiunile teritoriale însă, scoase la suprafaţă de război, nu trebuie delegate potrivit intereselor locuitorilor, şi nu conform înţelegerii şi compromisurilor dintre părţile de pricină.

4. Fiecare pretenţiune naţională stabilită la urmă trebuie satisfăcută în modul cel mai complet, dar fără ca satisfăcerea aceasta să implică elemente noua sau penepăierea stărilor de neînţelegere şi de vrajă, care ar conturba din nou pacea Europei şi împreună cu aceasta liniştea întregii lumi.

Veşti din Rusia

Grele timpuri. — Frunţişii. — Fără forme. — Mii de jertfe. — Moartea protului. — Mamele şi soţiile.

Dela Moscova primeşte ziarul *Lokal anzetter* următoarele vesti: 1. Cumpănie vremii trăim astăzi în Rusia. Valurile de sânge, portite dela Moscova, au otrăvit aerul şi ameninţă totul cu moarte.

Frunţişii bolshevikii spun, cei-drept, că *terozera roşie* curăţeşte aerul, întocmai ca furtuna; are republica lor, pe urma furtunei, se înfăreşte, devine puternică şi pasnică. Ei susţin, că n'averă n'în înţelegerea mii de oameni împuşcaţi şi executaţi astăzi în Rusia, nu se pot pune în asămanare cu milioanele de soldaţi căzuţi jertfa ai războiului.

În lunga revoluţie franceză n'au fost omorâţi atâta atrocităţi, câţi s'au trimis la moarte în zilele acestia în Rusia. Acolo, în Franţa, executările se făceau cu formalităţi judecătoreşti; aici în Rusia, furtunozează comite, în provincie subcomite, care stăpânesc asupra vieţii şi morţii locuitorilor.

Comitetele ruseşti nu-şi iau nici atâta ostentare, să tină pertracţii şi să asculte mormoni: împuşcă omul când le place.

În Moscova şi Petersburg, în zilele din urmă, au omorât cu mii, între jertfele acestea, se găseşte şi miniştrii fostului răz, persoane însemnate pe vremuri, ca *Maclakov, Hvoslov, Protopopov* şi mulţi alţii. Noaptea au fost târaţi din celulele lor, şi fără să se dea timp d'as se clugeli de moarte, l-au transportat până în parcul Petrovsky, unde marinarii l-au împuşcat pe toţi.

Amanuntele măcelului de noapte se ţin ascunse. Se povesteşte, că au murit cu toţi bărbăteşte, fără să se jăluască. Un preot, cu numele *Vostorgov*, dus la moarte în aceeaşi vreme cu miniştrii, s'a ridicat cu greu de unde căzuse împuşcat, şi-a înşuşcat mâinile şi, înainte de a muri, şi-a binecuvântat pe toţi.

Rudenile celor ucşi nu ştiu nicodată, când se execută iubii lor. Multe femei, soţii şi mame, alergă în neştripe pe la oficii, să se roage de miia pentru ai lor. Nici nu visează, sărmanele, că bărbăţii şi fiii lor au trecut de mult în împărăţia veşnicilor.

Teroroza masei lucrează ca izbura de sare. Toţi tremură şi fac. Poporaţia este atît de neajutorată, încât jumătate din Moscova ar putea fi omorâţi, fără să izbucnească revolta.

Ruşii nu sânt oameni setoşi de sânge. În resemnarea lor, se roagă la Dumnezeu, să pască sfârşit nenorocirii ne mai pomente.

Pentru orfelinat

Preotul militar *Ioan Manica* a colectat, împreună cu domnul sublocotenent *Ioan Frediu* şi administrator căntă Cassa arhidiecezană suma de 500 cor. dela următorii:

1. Ioan Manica, preot gr.-or.	K 152
2. Ioan Frediu, sublocot.	" 100
3. Szilagy Sándor, veterinar	" 10
4. Ioan Rus, soldat	" 10
5. Vasile Vintila	" 10
6. Ioan Tolan	" 10
7. Dumitru Slatcan	" 10
8. Toma Poenariu	" 10
9. Ioan Pratic	" 10
10. Luca Rus	" 10
11. Macedon Băcila	" 10
12. Mihail Luca	" 6
13. Petru Faur	" 5
14. Petru Şiclovan	" 5
15. Vasile Sărăc	" 5
16. Ioşif Zănu	" 5
17. Costa Enoica	" 5
18. N. Hangănuşiu	" 5
19. George Olăean	" 4
20. Remus Jereu	" 4
21. G. Lupatulescu	" 4
22. Visatovicu Canon	" 4
23. Ioan Lizar	" 4
24. Dumitru Şeiu	" 4
25. Vasile Vetres	" 3
26. Toma Herede	" 3
27. Nicolae Aldescu	" 2
28. Stefan Orghesacu	" 2
29. Cornel Petrovicu	" 2
30. Ioan Stan	" 2
31. Maxim Herbei	" 2
32. Pavel Bondor	" 2
33. Nicolae Comiş	" 2
34. Danil Costea	" 2
35. George Lingurar	" 2
36. Ioan Işfănescu	" 2
37. Vasile Bindea	" 2
38. Petru Poanta	" 2
39. Ioan Cigil	" 2
40. Vasile Zănu	" 2
41. Nicolae Stroia	" 2
42. Stefan Micula	" 2
43. George Stoica	" 2
44. Ioan Fărăş	" 2
45. Ioan Stancu	" 2
46. Floresc Săit	" 2
47. Jacob Tara	" 2
48. Todor Pepa	" 2
49. Aug. Berghian	" 2
50. Simion Popa	" 2
51. Ioan Spera	" 2
52. Ioan Săndor	" 2
53. Dumitru Pinca	" 2
54. Aron Ardelean	" 2
55. Ioan Popa	" 2
56. Nicolae Pălungiu	" 2
57. Vasile Dancu	" 2
58. Cassa Canton	" 2
59. Gligor Gurcov	" 2
60. Ioşif Lulă	" 2
61. Dumitru Popa	" 2
62. Iacob Van	" 2
63. Gavriş Hosu	" 2
64. Andrei Orăncă	" 2
65. Pasc Lupatulescu	" 2
66. Ioan Roşşuş	" 2
67. Păter Ioan	" 2
68. Toma Dumitru	" 3
69. Ioan Sîreza	" 3
70. Todor Băilăan	" 2
71. Ioan Sorite	" 2

În total K 500

F. p. 414 — la 23 Septembrie 1918.

Ioan Manica
preot gr.-or.

Confirmăm primirea cu mulţumiri.

Casa arhidiecezană.

Fericeira casnică

— după A. Zimmermann —
de protul G. Fl. Preşereanu.

V

Femeza cu îngrijitoare de bolnavi. Viaţa nu curge aşă de neted cum se crede, şi căsătoria este un lucru foarte înalt. Maximilian este prinzul Wilhem de Baden. Are doctoratul în ştiinţele juridice, e ofiţer în rezervă, cu numeroase distincţii. Căsătorit în 1900 cu prinţesa de Marea Britanie şi Irlanda, *Maria Luiza*, are doi copii.

Boala spaniolă. — de care astăzi este bolnav şi regele spaniol Alfonso, — se răspândeşte în tot mult şi în oaste. Ungaria, în urma aceluşi împrejurări guvernale a luat întinse măsuri. În numeroase locuri s'au sistat prelegerile şcolare. Acum este vorba, ca în Budapesta se se închidă pe câteva timp teatrele, cinematografele şi alte localităţi publice, chiar şi cafelele; de locaţiile, în afară de mulţi oameni la un loc, contribuie la izbucnirea bolii.

† Nicolae Ioşif, învăţător în pensiuie, funcţionar la "Asociaţiune" şi membru al comitetului "Reuniunii române agricole" din comit. Sibiu, după scurte şi grele suferinţe, şi-a dat sufletul în mâinile Creatorului Lumii, în 7 Octombrie n. 1918, la 11 ore din zi, în etate de 62 ani. Rămăşiţele

capul, nu rămăne decăt să-şi câştige cât mai în grabă cunoştinţele tebrucinoase.

E bine, dacă are la îndemână o carte de medicină. Dar dintr'o carte greu poţi învăţa anumite deprinderi, care joacă rol însemnat la tratamentul bolnavului. De aceea femeza trebuie să primească ceva instrucţiune practică.

Ocazie în acest scop se găseşte. Numărul gospodinelor noastre, care să ste umbra cu bolnavii şi răniţii este dispartent. De boale şi nenorociri, — durere — nu sântem cruţaţi nicodată.

Asfel, dacă profităm de ocaziunile date, şi mai consultăm şi cărţi potrivite practice şi teoretice, se vor lărgi cu timpul cunoştinţele lor.

Îngrijirea copiilor. De însemnătate deosebită este îngrijirea de copii.

Şi totuş, ce neorientate, cât priveşte nutrirea şi îngrijirea copiilor sugătorii! Ce cunoştinţe primitive au femeile dela sate mai cu seamă!

Se găseşte astăzi cărţi excelente despre îngrijirea copiilor, şi putem să le recomandăm. Dar şi doctorii ar trebui se fie consultaţi mai des.

Se mai găseşte apoi şi câte o mamă înţeleaptă şi cu experienţă, dela care femeza tinărar ar putea învăţa câte ceva.

Mână în mână cu îngrijirea copiilor sugătorii trebuie să meargă, educaţiunea copiilor, problema grea pentru femeza de casă. Despre această problemă cărţile scrise fac bibliotecii întregi.

Înoirea abonamentelor

Invităm onoraţii abonaţii ai ziarului *Telegraful Român*, ale căror abonamente expiră cu sfârşitul lui *Septembrie*, să binevoacă a le înol de cu vreme, stărduind în cercuri cât mai largi pentru lăţirea organului nostru.

Abonamentul se face prin *mandat poştal*, trimis la adresa: *Administraţia Telegrafului Român în Nagyszeben* (Sibiu).

Numele abonatului, locuinţa sa şi ultima poştă, să fie scrise corect şi legibila.

Administraţia Telegrafului Român.

Ştirile zilei

Decoraţie nouă. Măiestrea Sa a întemeiat un nou fel de decoraţie pe seama militarilor — ofiţeri, subofiţeri şi soldaţi — răniţi pe câmpul de luptă. Noua medalie are mărimea pieşelor de 5 coroane, sânt turnate din fier, dar nicodată. Pe o latură poartă inscripţia: *Leso militii* (Rănitului militar) şi anul *MCMLXVIII*; pe altă latură este figura în relief a domnitorului, d'asupra cu vorba *Carolus*, ear sub figură două ramure de lauri. Banda de coloare verză are în mijloc, verghi şi, de câteori a fost rănit purtătorul ei. Maximul verghior este 5.

Noul cancelar. Principele de Baden, *Maximilian*, noul cancelar al imperiului german, şişare origine dintr'o *casă domnitoare*. Este neobituit şi surprinzător ca bărbăţ născuţi în astfel de împrejurări să primească posturi politice responsabile. Prinţul Maximilian de Baden merge chiar mai departe: aduce cu sine cursul *democratic şi parlamentarizării* în Germania.

Născut dintr'o veche familie feudală la anul 1862, prinţul Maximilian este prinzul Wilhem de Baden. Are doctoratul în ştiinţele juridice, e ofiţer în rezervă, cu numeroase distincţii. Căsătorit în 1900 cu prinţesa de Marea Britanie şi Irlanda, *Maria Luiza*, are doi copii.

Boala spaniolă. — de care astăzi este bolnav şi regele spaniol Alfonso, — se răspândeşte în tot mult şi în oaste. Ungaria, în urma aceluşi împrejurări guvernale a luat întinse măsuri. În numeroase locuri s'au sistat prelegerile şcolare. Acum este vorba, ca în Budapesta se se închidă pe câteva timp teatrele, cinematografele şi alte localităţi publice, chiar şi cafelele; de locaţiile, în afară de mulţi oameni la un loc, contribuie la izbucnirea bolii.

† Nicolae Ioşif, învăţător în pensiuie, funcţionar la "Asociaţiune" şi membru al comitetului "Reuniunii române agricole" din comit. Sibiu, după scurte şi grele suferinţe, şi-a dat sufletul în mâinile Creatorului Lumii, în 7 Octombrie n. 1918, la 11 ore din zi, în etate de 62 ani. Rămăşiţele

pământieşte ale defunctului s'au ridicat din casa proprie (Strada Turnişorului Nr. 12) şi după sur vască odihnă în cimitirul central din loc Mercuri, în 9 Octombrie n. la 2 ore p. m. Fieci-somnul lui şi memoria binecuvântată!

Tăceţi! O interpelare în camera române, de Marghiloman a răspuns următoarele:

Sânt în România oameni, cari se poartă, par'car vrea înadins să ducă ţara la peire. Al fel este cu neputinţă a înţelegi motivul, pentru care urmează o Poalege de nimicire. Îndată ce se petrec cele mai mici schimbări la front, eroii de cafelea ai românilor se amfă în pene cu vitejile lor ridicole. Oare România încăt tot n'a învăţat din multe suferinţe şi nenorociri? Domnilor, gândiţi ce voiţi! Faceţi, ce vreţi, şi voişii cum vreţi. Eu vă rog un singur lucru: tăceţi! Tăceţi, dacă voişi să ţinutaţi situaţia României ce-şi alinaşa oastea.

După discursul dui Marghiloman, deputaţii cari erau înscrşi la cuvânt, au reţinut să mai vorbească.

† Petru Bărs, din Săcel, student în clasa a III-a gimnaziului din Braşov, după grele suferinţe şi-a dat sufletul în mâinile Creatorului Miercuri, în 2 Octombrie n. la 2 ore dimineaţă, în etate de 17 ani. Rămăşiţele pământieşte ale defunctului s'au depus sur vască odihnă în cimitirul bisericilor ort. române din Săcel. Odihnească în pace!

Ofertul de pace, a adus deede roade, a provocat o panică grozavă între precepţii pietelor mari. Ceeace n'aci în stare să facă nici o ordonanţă şi nici o pedepşă, s'au scuturată de pe urma lor, a făcut într'un moment nota lui *Burliak*, izvorescă mărşurile din pământ ca vrăjile, Răsar mărşurile de tot felul şi bucate şi beluş de alimente. Acum urmează muncă populişă: să înfereze păcătoşii, cari s'au înghrăşat fără nici mărşă şi nici recuvierea, şi să nu mai îngăduie să bătăie, de bogăţii să se ascundă prin pământ, prin unghere şi tainiţe părăsite.

O Interpelare. În Reichsratul austriac a interpelat deputatul *Langenhin*, în şedinţa din 3 i. c., în chestiunea situaţiei din *România*, şi a cerut ca România sau să participe activ în operaţiile militare alături cu puterile centrale, sau să-şi cedeze acestor puteri întreaga sa artilerie şi toată muniţia.

Promovare. Ni se scrie: *Bucur Buzdugan*, paroh ort. rom. în Caucula, tractul Făgăraşului, a fost promovat de doctor în drepturi, în ziua de 5 Octombrie n. 1918 la universitatea din Cluj.

Sonda poporaţiunea. Datele statistice pentru 1914, aprimate acum, arată în Ungaria înţreaga sa făcut 9427 căsătorii. S'au născut vii 24795; numărul morţilor este de 28888. Poporaţia a scăzut prin urmare cu 4093 suflete.

Damascul. Oraşul ocupat în zilele acestuia de englezi, *Damascul* (arabeste *Dimiş* şi *Esşon*) este capitala paşalicului Siria din Azia mică. Are o vedere superbă, la poalele muntelui Libanon, pe un şes roditor. Orientalii îl consideră ca 'rai pământesc. Podoba de capelenie a oraşului o formează grădinişele minunate din jurul oraşului. Numărul locuitorilor este cam de 180 mii, dintre aceştia sânt 150 mii arabi, 15 mii evrei, şi tot atâţia creştini. Damascul are 250 gemete, cele mai frumoase ale împărieţii otomane, şi 20 bisericii creştine. Oraşul e celebru prin fabricarea oleului de cărbuni, care este cel mai bun din Asia mică. A în 615 luă cucerit arabii sub califul Omar; ear la 1516 luă ocupat turcii. În 1832 a ajuns sub domnie egipteană, sub Ibrahim Paşa. Până în 1840, când viceregele Egiptului Mohamed Ali l'a redat turcilor, cari l-au stăpânit până acum.

Coronă eteroa. Doamna *Elena Gangalet* n. *Buitani*, în loc de curmă petitoare pe cociugul mult regreţatului său mochi *Petra Buitani*, fost vrednic ecom în Sibiu, a binevoit a dărul cor. din 30, din cari cor. 15 la *Fondul onorari medaliilor pentru căutarea medicală, săptămânală, obligatorie a şcoliarilor şi tinerilor meseriaşii dela oraş*, în calitate de *varsta între 14—20 de ani*; ear cor. 15 la *Fondul orfan şi Eugenia Tordăşanu pentru înzestrarea fetelor sărace*. Pentru primos impordând odihnă lină decedatului şi mângăiere cor îndurerăţi exprimi sincere mulţumite: *Vic. Tordăşanu*, presidentul Reuniunii sodaliilor români din Sibiu.

Nr. 9618/1918 Epir.

(250) 1—1

Nr. 609/1918.

(259) 1—3

Publicațiune

In rezidența arhidiecezană, strada Măcelarilor Nr. 32, se vând Marți, în 2/15 Octombrie, 4 buți goale de vin à 2000 litre, la 11 ore a. m., în licitație de bunăvoie.

Reflecții află acolo la terminul stator și condițiile de licitare și prețul de strigare.

Sibiu, la 30 Septembrie 1918.

Consistorul arhidiecezan.

Nr. 8487 Plen. 1918.

(254) 2—3

Concurs

Pe baza statutului organic § 63 combinat cu § 23 pct. 5 a regulamentului congresual Nr. 136/1888 referitor la alegerea de protopresbiter, prin acesta pentru în-deplinirea postului de protopresbiter în tractul Cahalmal se publică concurs.

Vizorul protopresbiter va fi fotolat și paroh în locul central al tractului, anume în parohia Cahalm.

Venitele împreună cu acest post sunt:

a) Salariul protopresbiter statorit prin §-ul 19 din pragmatica de serviciu și alte venituri și taxe după funcții protopresbiterale, conform normativelor în vigoare.

b) Venitele parohiei centrale Cahalm, fasonate în coala B cu ocaziunea întregirii dela stat a venitelor preoștii.

Concurenții au să documenteze evaluificațiunea prezintă prin conținutul congresual Nrii 111 din 1888.

Concursul instruit cu toate documentele în original sunt a se înainta la adresa venerabilului Consistor Arhidiecezan în termen de 30 zile dela prima zi ce urmează după publicarea acestui concurs în ziarul «Telegraful Român».

La petiția de concurs să se alăture și o labelă de calificățiune cu rubricile reclamate de §-ul 12 al regulamentului congresual Nr. 136/1888.

Concursul intrate după expirarea ter-minului fixat, nu se vor lua în considerare.

Cohalm, din ședința extraordinară a comitetului protopresbiter, ținută la 3/10 August 1918.

Ieronim Buzza m. p., Aurel Ștefan m. p.,
președinte. not. comit.

«Aprobat»

Sibiu, din ședința plenară a Consistoriului arhidiecezan, ținută în 3 Septembrie 1918.

Vasilie Mangra m. p.,
arhiepiscop și mitropolit.

Dr. Octavian Costea m. p.,
secretar.

(251)

3—3

Concurs

Pentru întregirea celor două posturi de învățători la școala noastră elementară protopresbiterală Brașovului, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu aceste posturi sânt:

1. Salar fundamental 1200 cor.

2. Retul de cvarier 240 cor. (ambele plătită din cassa bisericii).

3. ¼ jug. grădini în natura.

4. ½ din venitele cantonale în săpt. a treia, resp. a doua.

Învățătorii cari vor fi aleși, vor fi datorți a instrui tinerimea în cor și a conduce corul în biserică și a ținea strana la rândul său.

Pot concurs și învățătoare. În care caz nu se va preinde dela ele cantoral.

Concurenții, cari ar mai fi avut încă și până acum ani de serviciu, vor primi salariul după tarifa legilor în vigoare și după ani de serviciu.

Herman (Szászhermány), din ședința comitetului parohial ținută la 15/28 Iulie 1918.

George Făule, președinte.

Nicolas Popovici, notar.

Văzut:

V. Ștefan,
admin. protop.

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III. Petrângani, în protopresbiteratul Abrudului, cu provocare la ordinul Ven. Consistor din 5 Septembrie a. c. Nr. 9271 Bis, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Emolumentele împreună cu acest post sânt cele fasonate în coala B, pentru întregirea dotațiunii dela stat.

Concurenții își vor înainta petițiile subsemnatei ofiului în termenul arătat și pe lângă observarea dispozițiilor regulamintelor se vor prezenta înscuștarea de alegere în vreo Duminică sau sâmbătoare la biserică spre a cânta, cuvânta, eventual a celebra sl. liturgică și a face cinștința cu poporul.

Abrud, 20 Septembrie 1918.

Oficiul protopresbiteral ort. rom. al Abrudului în conșlegere cu comitetul parohial.

Petr Popovici,
protopop

Nr. 1273/1918

(261) 1—1

In arândă

Primăria comunei Alcizina dă în arândă în 13 Octombrie la 2 ore d. a., în cancelaria comunală, producția de ghinde și pășunatul din pădure pe timpul dela 15 Octombrie 1918 până la 1919.—Prețul strigării e 8000 cor.

Alcizina, la 3 Octombrie 1918.

Primăria comunală.

Cancelaria avocatului

Dr. Halmos Béla

s'a deschis de nou în

Sibiu, Strada Căsnădeli Nr. 16.

Telefon Nr. 185.

Med. Dr. Ilie Jancu

ordonează zilnic dela orele 2—3 d. a.

Sibiu, Strada Seiler Nr. 3.

Se caută un morar!

La văduva Ana Silea, proprietară de moară în Vestem Nr. 38 (Vestény), comitatul Sibului, se caută un morar fără familie, care să știe rânduiala la moară de foc (cu motor).—Doritorii să se adreseze la văd. ANA SILEA, Nr. 38 în Vestény.

De vânzare

Un cântar de 750 kgr. și un felezău (Reuter) sânt de vânzare în Sibiu, Honterusgasse Nr. II, et. I.

«Librăria arhidiecezană» din Sibiu—
: : Nagyszeben se află de vânzare : :

Căzut-a cumina capului nostru

cuvântări funebreale

de

Dr. Ioan Lupăș.

Prețul unui exemplar 8 Coroane, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

Două buți de vândut

Doritorii să se adreseze la Administrația «Telegrafului Român».

QMSXYKZLXVZ

nu înțelegem

pentru ce sânt frumoase unele dame; dar vom înțelege, în-dată ce aflăm că întrebun-tează pudră-Diana și cremă-Diana.

Prețurile:

Doză de probă. . . . 3— K

Doză mare 6— K

De vânzare pretutindeni!

«Librăria arhidiecezană» din Sibiu—
: : Nagyszeben se află de vânzare : :

Brade în ogorul lui Hristos

de

Dr. Ștefan Ciocoranu.

Prețul unui exemplar 6 Coroane, plus
porto postal recomandat 1 Cor.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria Arhidiecezană,

din Sibiu-Nagyszeben.

Adolf Harnack.

Monahismul,

idealurile și istoria lui

trad. de

Dr. Gh. Comșa.

Prețul unui exemplar e 1 Cor,
cu porto postal, 1 Cor. 15 fil.

A apărut:

În editura Comisiunii administrative a ti-pografiei arhidiecezane

Rânduiala Liturgiei

și

Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-ort. română

În care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciunile de dimineață; rugăciunea sfinții Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 «Miluște-mă Dumnezeu!» etc.; Simvolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Eftrem; rugăciunile mesei; rugăciunea de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciunea către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărcușori; rugăciuni înainte de împărtășirea cu s. comunicători ale morții Vasilie și Ioan gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. comunicători; rugăciunile de seară și rugăciunea cinștitei cruci.

Se află în deposit spre vânzare la Li-brăria arhidiecezană, și se vinde legat frumoș, la cotare reșie, cu 60 fileri.

Format plăcut, mic, pentru a se putea purta și la bușunar.

Revânzătorilor li se dă rabat 20%.

Potire, Discursi, Lingu-
rițe, Cădelnițe, Cruci și
: : : Căndele : : :

se pot procura prin

Librăria Arhidiecezană.

La «Librăria Arhidiecezană» în Sibiu
: : Nagyszeben se află de vânzare : :

Casa dela Jerihon

omniilor și, cuvântări bisericești

de

Dr. Ioan Broșu.

Prețul: Cor. 7—+ porto recom. 50 fil.

«Librăria Arhidiecezană» în Sibiu,
: : Nagyszeben, se află de vânzare : :

Dr. Petru Șpan

conferență cetății la congresul învățăto-
: : rilor gr.-ort. români din Biharia : :

de

Nicolae Regman.

Prețul: 30 fil. plus porto postal 6 fil.

A apărut și se află de vânzare la Li-brăria
: : Arhidiecezană din Nagyszeben—Sibiu : :

Tipical bisericii ortodoxe

intocmit pentru trebuiele preoților ro-mâni și ale elevilor seminarial

de

Aurel Popovici,

dubovnic-convos seminarist, instructor de că-n-tări bisericești și de tipic.

Aprobat de Preven. Consistor arhidiece-zan prin deciuș din 21/VI 1916. Nr. 7238 B.

Se vinde numai legat cu 5 Cor.
plus 30 fil. porto, recomandat.

În editura Comisiunii administrative a ti-pografiei arhidiecezane a apărut : :

Manual de cântări bisericești

sau

Octoihul mic

care cuprind: Rânduiala Vecerniei, Utre-niei și a Liturgiei; cele opt glasuri pentru Duminică, Podobiele, Polleul, Pripiele, Căntăviile, Irmoasele, Svetințele ș. a.

Se află în deposit spre vânzare la
«Librăria Arhidiecezană».

Prețul unui exemplar:

Legătură simplă Cor. 550, plus porto postal recomandat 70 fileri. — Legătură amănție de piei Cor. 750, plus porto postal recomandat 70 fileri.

Revânzătorilor li se dă 10% rabat.

A apărut și se află de vânzare la
Librăria arhidiecezană:

Conclucarea omului cu Dumnezeu!

Predici

de

Mihal Păcățian,

protopresbiter

și alți preoți din ppresbiteratul B.-Comșoițului

Prețul 3 cor., plus 12 fil. porto.